

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ, ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΣΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΤΑΞΗ

Ενδεικτικό διάγραμμα ανάπτυξης του θέματος

1. Εννοιολογική οριοθέτηση της επικοινωνίας και της αλληλεπίδρασης
2. Λεκτική και μη λεκτική επικοινωνία εκπαιδευτικού-μαθητή
3. Η αλληλεπίδραση εκπαιδευτικού-μαθητή
4. Η σχολική τάξη ως κοινωνική ομάδα (σχέσεις συνομηλίκων, δίκτυα επικοινωνίας, διαφοροποιήσεις ρόλων)
5. Η αξία της σχέσης εκπαιδευτικού-μαθητή
6. Παιδαγωγικοί και διδακτικοί χειρισμοί για τη βελτίωση των κοινωνικών σχέσεων στην τάξη
7. Συμπεράσματα και προτάσεις

Επικοινωνία, αλληλεπίδραση και κοινωνικές σχέσεις στη σχολική τάξη
Ερωτηματολόγιο του φοιτητή προς το δάσκαλο

Περιοχή:.....Δάσκαλος Δασκάλα
Τάξη:.....Ημερομηνία:.....Μάθημα:.....
Ονοματεπώνυμο φοιτητή/τριας:.....

Ερωτήσεις

1. Ποιες μορφές λεκτικής επικοινωνίας χρησιμοποιείτε περισσότερο;
 - α) Μονόλογος
 - β) Διάλογος
 - γ) Ελεύθερος διάλογος

2. Ποιες μορφές μη λεκτικής επικοινωνίας χρησιμοποιείτε: *
 - α) Νοήματα
 - β) Χειρονομίες
 - γ) Εκφράσεις προσώπου
 - δ) Άλλες κινήσεις

3. Στην τάξη σας κυριαρχεί:
 - α) Ο λόγος του δασκάλου
 - β) Ο λόγος των μαθητών
 - γ) Ο λόγος μοιράζεται μεταξύ των δύο

4. Ο λόγος του μαθητή είναι αποτέλεσμα: *
 - α) Δικής του πρωτοβουλίας
 - β) Δικής σας υποκίνησης

5. Οι ερωτήσεις σας προς τους μαθητές είναι: *
 - α) Εξεταστικές
 - β) Βοηθητικές
 - γ) Παιδαγωγικές

6. Όταν οι απαντήσεις των μαθητών είναι λανθασμένες: *
 - α) Βοηθάτε τους μαθητές ν' απαντήσουν σωστά
 - β) Αφήνετε την ερώτηση χωρίς απάντηση
 - γ) Απαντάτε εσείς

7. Επιδοκιμάζετε τους μαθητές σας: *
 - α) Λεκτικά
 - β) Μη λεκτικά

8. Ποιες μορφές αποδοκμασίας χρησιμοποιείτε.*

- α) Παρατήρηση
- β) Απειλή
- γ) Αλλαγή θέσης
- δ) Στέρηση προνομίων

* Κυκλώστε μια επιλογή σε κάθε ερώτηση. Στις ερωτήσεις με αστερίσκο μπορείτε να κάνετε και περισσότερες από μία επιλογές.

Επικοινωνία, αλληλεπίδραση και κοινωνικές σχέσεις στη σχολική τάξη

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- Αθανασίου, Λ., (1996). *Γλώσσα-γλωσσική επικοινωνία και διδασκαλία στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση*, Ιωάννινα.
- Αραβανής, Γ., (χ.χ.). *Κοινωνιολογία και Αγωγή. Οι σχέσεις δασκάλου και μαθητή από ψυχολογική άποψη*, εκδ. Φελέκη, Αθήνα.
- Αραβανής, Γ., (χ.χ.). *Οι διαπροσωπικές σχέσεις δασκάλου-μαθητών ως ψυχοκοινωνιολογικό φαινόμενο της σχολικής τάξης*, εκδ. Γρηγόρη.
- Βρεττός, Ι., & Καψάλης Α., (1996). *Μικροδιδασκαλία, σχεδιασμός, εκτέλεση, αξιολόγηση*, Θεσ/νίκη.
- Βρεττός, Ι., (1994). *Μη λεκτική συμπεριφορά και επικοινωνία στη σχολική τάξη*, εκδ. Art of Text, Θεσ/νίκη.
- Γιαγλής, Δ., (1980). *Η ψυχολογία της επικοινωνίας στο σχολείο*, εκδ. Κυριακίδη, Θεσ/νίκη.
- Γκότοβος, Αθ., (1995). *Παιδαγωγική αλληλεπίδραση: επικοινωνία και κοινωνική μάθηση στο σχολείο*, εκδ. Gutenberg, Αθήνα.
- Γκότοβος, Αθ., (2003). *Η λογική του υπαρκτού Σχολείου*, εκδ. Gutenberg, Αθήνα.
- Δερβίσης, Σ., (1998). *Οι μαθητές μιας τάξης ως κοινωνική ομάδα*, εκδ. Gutenberg, Αθήνα.
- Dottrens, Robert, (1974). *Παιδαγωγώ και διδάσκω*, εκδ. Δίπτυχο-Unesco, Αθήνα.
- Ευσταθίου-Καραγεωργάκη, Μ., (1985). *Λεκτική επικοινωνία στη σχολική τάξη*, εκδ. Κυριακίδη, Θεσ/νίκη.
- Fontana, D., (1996). *Ο εκπαιδευτικός στην τάξη*, εκδ. Σαββάλας, Αθήνα.
- Καΐλα, Μ., (1998). *Ο εκπαιδευτικός στα όρια της παιδαγωγικής σχέσης*, Αθήνα.
- Κογκούλης, Ι., (1994). *Η Σχολική Τάξη ως Κοινωνική Ομάδα και η Συνεργατική Διδασκαλία και Μάθηση*, εκδ. Κυριακίδη, Θεσ/νίκη.
- Κοσμόπουλος, Α., (1983). *Σχεσιοδυναμική παιδαγωγική του προσώπου*, Αθήνα.
- Ματσαγγούρας, Η., (2004). *Η Σχολική Τάξη*, Αθήνα.
- Ματσαγγούρας, Η., (1994). *Στρατηγικές διδασκαλίας. Από την πληροφόρηση στην κριτική σκέψη*, Αθήνα.
- Ματσαγγούρας, Η., (1991). *Διδακτική μεθοδολογία. Θεωρία και πράξη της διδασκαλίας*, εκδ. Σ. Αθανασόπουλος-Σ. Παπαδήμας, Αθήνα.

- Μπακιρτζής, Κ., (2003). *Επικοινωνία και Αγωγή*, εκδ. Gutenberg, Αθήνα.
- Μπέλλας, Θ., (1985). *Ψυχοκοινωνιολογία της αγωγής*, εκδ. Επικαιρότητα, Αθήνα.
- Μπίκος, Κ., (2004). *Αλληλεπίδραση και κοινωνικές σχέσεις στη σχολική τάξη*, εκδ. Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα.
- Ντράικωρς, Ρ., (1979). *Διατηρώντας την ισορροπία στη σχολική τάξη*, εκδ. Θυμάρι, Αθήνα.
- Παπαϊωάννου, Α., (1977). *Σκοποί και στόχοι παιδείας*, Κύπρος.
- Παπανδρέου, Α., (1994). *Ο διάλογος και η μέθοδος της συζήτησης στη διδασκαλία*, Λευκωσία.
- Παπάς, Αθ., (1997). *Μαθητοκεντρική διδασκαλία*, τ. Α, Β, Γ, εκδ. Βιβλία Για Όλους, Αθήνα.
- Παπάς, Αθ., (1998). *Σύγχρονη Θεωρία Πράξη της Παιδείας*, εκδ. Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα.
- Πετρουλάκης, Ν., (1993). *Προγράμματα-Εκπαιδευτικοί στόχοι-Μεθοδολογία*, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα.
- Πόρποδας, Κ., (1984). *Εισαγωγή στην ψυχολογία της γλώσσας. Ρόλος και μάθηση της γλώσσας*, Αθήνα.
- Postic, Μ., (1995). *Η Μορφωτική Σχέση*, εκδ. Gutenberg, Αθήνα.
- Τριλιανός, Αθ., (1998). *Μεθοδολογία της σύγχρονης διδασκαλίας*, τ. Α, Αθήνα.
- Τσιπλητάρης, Αθ., (2004). *Ψυχοκοινωνιολογία της σχολικής τάξης*, Αθήνα.
- Τσιπλητάρης, Αθ., (1992). «Η ικανότητα επικοινωνίας και ανατροφοδότησης», περ. *Επιστημονικό βήμα του δασκάλου*, τ. 4-5, χειμώνας-άνοιξη 1992.
- Φλουρής, Γ., (1984). *Η αρχιτεκτονική της διδασκαλίας και διαδικασία μάθησης*, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα.
- Φράγκος, Χρ., (1984). *Ψυχοπαιδαγωγική*, εκδ. Gutenberg, Αθήνα.
- Χαραλαμπίδης, Β., (1982). *Οργάνωση της διδασκαλίας και της μάθησης*, εκδ. Gutenberg, Αθήνα.
- Χατζηδήμου, Δ., (2000). *Εισαγωγή στην Παιδαγωγική*, εκδ. Κυριακίδη, Θεσ/νίκη.

